

En effektivare arbetslöshetsförsäkring

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2007/08:118 *En effektivare arbetslöshetsförsäkring*.

I propositionen föreslås ändringar i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. För finansiering av arbetslöshetsförsäkringen betalar arbetslöshetskassorna en förhöjd finansieringsavgift till staten. Det föreslås att den förhöjda finansieringsavgiften ersätts med en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska betalas för varje kalendermånad och motsvara 33 % av den inkomstrelaterade arbetslöshetsersättning som arbetslöshetskassan har betalat ut under månaden. De begränsningsregler som i dag gäller för en arbetslöshetskassas uttag av medlemsavgifter för att täcka den förhöjda finansieringsavgiften och i fråga om den förhöjda finansieringsavgiftens storlek ska gälla även för arbetslöshetsavgiften. Det innebär bl.a. att en arbetslöshetskassa inte får ta ut medlemsavgift för att täcka arbetslöshetsavgiften av medlemmar som är arbetslösa och inte heller ta ut sådan medlemsavgift med mer än 300 kr per månad av övriga medlemmar.

Det föreslås också att definitionen av vem som i detta sammanhang ska betraktas som arbetslös – och som därmed inte behöver betala medlemsavgift som avser att täcka arbetslöshetsavgiften – utvidgas.

I dag är karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen fem dagar. I propositionen finns förslag om att detta ska utökas till sju dagar.

Vidare föreslås att reglerna om handlingsoffentlighet och sekretess görs tillämpliga på arbetslöshetskassornas verksamhet i ärenden om medlemsavgift för arbetslös medlem och att en ny regel om sekretess i sådana ärenden för uppgift om enskilda personliga förhållanden förs in i sekretesslagen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008 utom i fråga om karensvillkoret som föreslås träda i kraft måndagen den 7 juli 2008.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har yrkat avslag på propositionen i dess helhet. Partiföreträdarna i utskottet har lämnat en gemensam reservation.

I betänkandet behandlas också 23 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden hösten 2007 som tar upp olika frågor om arbetslöshetsförsäringen. Samtliga motioner avstyrks, bl.a. med hänvisning till pågående utredningsarbete. I dessa frågor har en reservation och fyra särskilda yttranden lämnats.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
En effektivare arbetslöshetsförsäkring	7
Bakgrund	7
Propositionen	10
Utskottets ställningstagande	13
Övriga frågor	15
Inträdeskrav och ersättningsnivå	15
Överhoppningsbar tid	17
Utredningen om obligatorisk a-kassa	19
Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ	19
Förtroendevalda	21
Familjehemsföräldrar	22
Sjukskrivna och deltidsarbetslösa	23
Studier och a-kassa	25
Arbetsgivarintyg	26
Reservationer	28
1. Antagande av lagförslag och avslag på motionen, punkt 1 (s, v, mp)	28
2. Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ, punkt 5 (mp)	31
Särskilda yttranden	32
1. Inträdeskrav och ersättningsnivå, punkt 2 (v)	32
2. Utredningen om obligatorisk a-kassa, punkt 4 (mp)	33
3. Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ, punkt 5 (s)	33
4. Förtroendevalda, punkt 6 (s)	34
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	35
Propositionen	35
Följdmotionen	35
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	35
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Antagande av lagförslag och avslag på motionen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:118 punkterna 1–3 och avslår motion

2007/08:A12 av Sven-Erik Österberg m.fl. (s, v, mp).

Reservation 1 (s, v, mp)

2. Inträdeskrav och ersättningsnivå

Riksdagen avslår motionerna

- 2007/08:A345 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkandena 2, 3 och 12,
2007/08:A347 av Josefin Brink m.fl. (v) yrkande 9 och
2007/08:A349 av Kalle Larsson m.fl. (v) yrkande 14.

3. Överhoppningsbar tid

Riksdagen avslår motionerna

- 2007/08:A227 av Lennart Axelsson (s) och
2007/08:A267 av Kurt Kvarnström och Anneli Särnblad (båda s).

4. Utredningen om obligatorisk a-kassa

Riksdagen avslår motionerna

- 2007/08:A233 av Ulf Holm och Gunvor G Ericson (båda mp) och
2007/08:A345 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 11.

5. Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ

Riksdagen avslår motionerna

- 2007/08:N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 22,
2007/08:A244 av Birgitta Sellén och Stefan Tornberg (båda c),
2007/08:A319 av Hans Rothenberg och Maria Plass (båda m),
2007/08:A332 av Berit Högman m.fl. (s) och
2007/08:A340 av Christian Holm och Margareta B Kjellin (båda m).

Reservation 2 (mp)

6. Förtroendevalda

Riksdagen avslår motion

- 2007/08:A322 av Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s).

7. Familjehemsföräldrar

Riksdagen avslår motionerna

- 2007/08:A333 av Lars-Arne Staxäng (m),

2007/08:A339 av Magdalena Andersson (m) och
2007/08:A395 av Per Svedberg (s).

8. Sjukskrivna och deltidarbetslösa

Riksdagen avslår motionerna

2007/08:A263 av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (båda s) och
2007/08:A299 av Agneta Lundberg och Eva Sonidsson (båda s).

9. Studier och a-kassa

Riksdagen avslår motionerna

2007/08:Ub408 av Åsa Lindestam (s) och
2007/08:A294 av Hans Stenberg och Eva Sonidsson (båda s).

10. Arbetsgivarintyg

Riksdagen avslår motion

2007/08:A324 av Siw Wittgren-Ahl och Claes-Göran Brandin (båda s).

Stockholm den 6 maj 2008

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Hillevi Engström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Hillevi Engström (m), Sven-Erik Österberg (s), Tomas Tobé (m), Sylvia Lindgren (s), Elisabeth Svantesson (m), Lars Lilja (s), Eva Flyborg (fp), Maria Stenberg (s), Jan Ericson (m), Désirée Pethrus Engström (kd), Anna König Jerlmyr (m), Josefín Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Hans Backman (fp), Ulf Holm (mp), Patrik Björck (s) och Lennart Levi (c).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar arbetsmarknadsutskottet proposition 2007/08: 118 *En effektivare arbetslöshetsförsäkring* och en motion som väckts med anledning av propositionen. I ärendet behandlas också 23 motionsyrkanden som väckts under den allmänna motionstiden hösten 2007 och som rör olika frågor inom arbetslöshetsförsäkringen. I arbetsmarknadsutskottets budgetbetänkande (2007/08:AU1) behandlade utskottet motioner om arbetslöshetsförsäkringen med anknytning till budgetfrågor.

De i ärendet behandlade motionerna, som alla har väckts under riksmötet 2007/08, anges i det följande utan årtal.

Utskottets överväganden

En effektivare arbetslöshetsförsäkring

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens proposition och en följdmotion med yrkande om avslag på propositionen. Utskottet föreslår att riksdagen antar propositionens lagförslag och avslår motionen.

Jämför reservation 1 (s, v, mp).

Bakgrund

Sedan 1974 regleras arbetslöshetsförsäkringen i lag. Arbetslöshetsförsäkringen, som är frivillig, omfattar både arbetstagare och företagare och regleras i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF). Regeringen har tillsatt en utredning om en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (dir. 2007:100, 2008:9).

Arbetslöshetsersättning lämnas antingen i form av grundbelopp (grundförsäkringen), eller i form av inkomstrelaterad ersättning (inkomstbortfallsförsäkringen). I båda fallen måste den arbetslöse uppfylla vissa grundvillkor, bl.a. måste man söka arbete aktivt och acceptera erbjudanden om lämpliga arbeten eller arbetsmarknadspolitiska program. Grundbelopp lämnas till den som uppfyller ett arbetsvillkor men som inte är medlem i en arbetslöshetskassa, eller är medlem i en arbetslöshetskassa men inte uppfyller de villkor som gäller för rätt till inkomstrelaterad ersättning. Inkomstrelaterad ersättning lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader och efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan uppfyllt ett arbetsvillkor.

Arbetslöshetskassornas verksamhet regleras i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK). Arbetslöshetskassorna beslutar om och betalar ut arbetslöshetsersättningen. Det finns för närvarande 33 självständiga arbetslöshetskassor med ca 3,3 miljoner medlemmar.

Arbetsförmedlingen utför vissa uppgifter som rör arbetslöshetsförsäkringen. Bland annat kontrollerar Arbetsförmedlingen att grundvillkoren uppfylls. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har tillsyn över arbetslöshetsförsäkringen, dvs. över både arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen. IAF utfärdar föreskrifter till lagarna om arbetslöshetsförsäkring och arbetslöshetskassor och företräder staten i juridiska frågor som gäller arbetslöshetsförsäkringen. Enligt statistik från IAF tog ca 417 000 arbetslösa personer emot arbetslöshetsersättning någon gång under 2007. Det är en minskning med 25 % från år 2006 då motsvarande siffra var ca

553 000. Den utbetalda arbetslöshetsersättningen sjönk från 26,9 miljarder kronor 2006 till 19,4 miljarder kronor 2007 – en minskning med 7,5 miljarder kronor eller 28 %.

Förändringar i arbetslöshetsförsäkringen sedan hösten 2006

Hösten 2006 påbörjade den nytilträdde regeringen ett arbete med att förändra arbetslöshetsförsäkringen. Ändringarna är en del av en större reform för att stärka arbetslinjen och öka sysselsättningen.

Hösten 2006 beslutade riksdagen om bl.a. följande förändringar (prop. 2006/07:15, bet. 2006/07:AU4):

- Arbetsvillkoret skärptes. Under en ramtid av 12 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde ska en sökande ha förvärvsarbetat i minst 80 timmar per kalendermånad i minst 6 månader. Alternativt kan arbetsvillkoret fullgöras med minst 480 timmars arbete under en sammanhängande tid av 6 kalendermånader med minst 50 timmars arbete varje månad.
- Den överhoppningsbara tiden begränsades från 7 till som huvudregel 5 år.
- Studerandevillkoret avskaffades.
- En successiv nedtrappning av ersättningsgraden infördes. Ersättning skulle lämnas med 80 % av tidigare förvärvsinkomster, upp till ett visst högsta belopp, under de 200 första ersättningsdagarna. Därefter var ersättningsgraden 70 %. Från och med dag 301 av ersättningsperioden skulle ersättningsgraden vara 65 %. För en person som var förälder till barn under 18 år skulle sänkningen till 65 % ske först från dag 451 av ersättningsperioden.
- En ny regel infördes som innebär att dagar med aktivitetsstöd ska jämföras med ersättningsdag när det bestäms med vilken procentsats ersättning ska lämnas.
- Beräkningen av normalarbetstiden ändrades så att ersättningen ska grundas på förvärvsinkomsterna under de senaste 12 månaderna.
- En förhöjd finansieringsavgift infördes.

Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2007 med undantag för den successiva nedtrappningen av ersättningsgraden som, på arbetsmarknadsutskottets förslag, trädde i kraft den 5 mars 2007.

IAF fick i sitt regleringsbrev för år 2007 i uppdrag att analysera effekterna av förändringarna. IAF har redovisat detta i två rapporter (2007:8 och 2007:24). IAF har även haft i uppdrag att redovisa effekterna av den förhöjda finansieringsavgiften (2007:10 och 2007:23).

Våren 2007 beslutade riksdagen om ytterligare förändringar (prop. 2006/07:89, bet. 2006/07:AU13) som bl.a. avsåg:

- Rätten att under de 100 första ersättningsdagarna i en ersättningsperiod begränsa sig till att söka lämpliga arbeten inom yrket och i närområdet togs bort. Skälig hänsyn ska dock tas till den sökandes förutsättningar för arbetet och andra personliga förhållanden.
- Möjligheten att förlänga ersättningsperioden från 300 till längst 600 dagar upphörde. Till den som dag 300 i ersättningsperioden är förälder till barn under 18 år ska ersättning lämnas under längst 450 dagar. Den som fortfarande är arbetslös efter 300 respektive 450 ersättningsdagar, och som inte uppfyller ett nytt arbetsvillkor, bör kunna anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin.
- En ny regel infördes som innebär att dagar då en sökande fått aktivitetsstöd ska jämföras med dagar med arbetslöshetsersättning vid beräkning av ersättningsperioden.
- Reglerna om bisyssla ändrades. För att ett arbete ska ses som en i arbetslöshetsförsäkringens mening godkänd bisyssla ska arbetet ha utförts under minst tolv månader före arbetslöshetens inträde vid sidan av ett heltidsarbete.

I budgetproposition för 2008 (prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:AU1) aviserade regeringen ytterligare förändringar av arbetslöshetsförsäkring. Möjligheterna att få arbetslöshetsersättning vid deltidsarbetslöshet har därefter genom en förordningsändring begränsats till 75 ersättningsdagar. Ensamstående föräldrar med försörjningsansvar för barn under 18 år kommer att erbjudas deltidssysselsättning inom jobb- och utvecklingsgarantin när de 75 ersättningsdagarna har förbrukats. Under 2008 kan nystartsjobben även avse dem som under minst två år varit inskrivna på arbetsförmedlingen som deltidsarbetslösa, under förutsättning att nystartsjobbet innebär heltidsanställning. Denna form av nystartsjobb ges under högst ett år och gäller också om en deltidsarbetslös går upp till heltid hos den aktuella arbetsgivaren. Nedsättningen av arbetsgivaravgiften är hälften så stor som för vanliga nystartsjobb.

I budgetpropositionen aviserade regeringen också de i den nu aktuella propositionen framlagda förslagen om ytterligare två karensdagar, en ny arbetslöshetsavgift och befrielse från avgift för den som saknar arbete och som får sjukpenning.

Några ytterligare uppgifter

I LAK regleras bl.a. frågor om medlemsavgift i kassorna och kassornas skyldighet att finansiera en del av statens kostnader för utbetald ersättning.

Medlemsavgiften ska bestämmas så att den kan antas täcka

1. kassans förvaltningskostnader,
2. finansieringsavgiften, som är kopplad till dagpenningen för de arbetslösa, och
3. den förhöjda finansieringsavgiften.

Propositionen

Finansieringsavgiften beräknas per månad

Regeringen föreslår att det av 48 § LAK ska framgå hur finansieringsavgiften beräknas. Finansieringsavgiften som en arbetslöshetskassa ska betala till staten motsvarar 131 % av den under månaden genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen delat med tolv. Det sistnämnda regleras i dag i förordning. Det ska nu framgå direkt av lagtexten och denna bör därför justeras.

Arbetslöshetsavgift ersätter förhöjd finansieringsavgift

Arbetslöshetskassorna betalar i dag, förutom den finansieringsavgift som funnits under lång tid, en förhöjd finansieringsavgift till staten. I propositionen föreslås att den förhöjda finansieringsavgiften ska ersättas av en arbetslöshetsavgift. Arbetslöshetsavgiften ska beräknas på ett sådant sätt att kopplingen mellan den utbetalade arbetslöshetsersättningen i den enskilda arbetslöshetskassan och avgiftens storlek ökar. Detta kan bidra till att ytterligare stärka drivkrafterna för en ansvarsfull lönebildning som inte leder till arbetslöshet och stärka incitamenten att undvika att arbetslöshetsersättning utbetalas felaktigt. Avgiften ska motsvara 33 % av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen i kassan.

Medlemsavgift för att täcka arbetslöshetsavgift begränsas för vissa kategorier och till belopp

Begränsningsreglerna för den nuvarande förhöjda finansieringsavgiften bör gälla även för den nu föreslagna arbetslöshetsavgiften. Det innebär att en arbetslöshetskassa, för att täcka kostnaderna för arbetslöshetsavgiften, inte får ta ut medlemsavgift av en medlem som är arbetslös i den mening som avses i 41 a § LAK eller, i samma syfte, av varje övrig medlem ta ut mer än 300 kr i månaden.

Särskild definition av arbetslös

Definitionen av vem som är arbetslös, och som därmed inte behöver betala medlemsavgift som avser att täcka arbetslöshetsavgiften, utvidgas. Med arbetslös avses en person som för den kalendermånad, eller en del av månaden, som arbetslöshetsavgiften avser fått

1. arbetslöshetsersättning,
2. aktivitetsstöd,
3. utvecklingsersättning,
4. sjukpenning,
5. rehabiliteringspenning,
6. aktivitetsersättning, eller

7. tidsbegränsad sjukersättning.

För alla dessa kategorier gäller också att personen under den månaden inte ska ha utfört förvärvsarbete och inte heller ska anses ha utfört förvärvsarbete enligt 13 § ALF. För en person som fått ersättning enligt 4–7 krävs dessutom att han eller hon, för att betraktas som arbetslös, under hela den aktuella månaden har saknat anställning och, om personen är företagare i ALF:s mening, har varit arbetslös i den mening som avses i samma lag.

Vad en kassa ska betala in till staten

En arbetslöshetskassa ska varje månad till staten betala en finansieringsavgift och därutöver en arbetslöshetsavgift. Finansieringsavgiften ska motsvara 131 % av den under månaden genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen delat med tolv. Arbetslöshetsavgiften ska motsvara 33 % av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade ersättningen.

Två begränsningar gäller

När arbetslöshetskassan enligt den förutnämnda bestämmelsen är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska arbetslöshetsavgiften vara 300 kr per månad för varje medlem som under den aktuella månaden inte var arbetslös enligt den särskilda definitionen.

Den andra begränsningen är att finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften tillsammans högst får motsvara vad arbetslöshetskassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad som avgifterna avser.

Reglerna gäller även för den kompletterande kassan

Reglerna om arbetslöshetsavgift och den utvidgade definitionen av vem som är att anse som arbetslös ska gälla även anslutna i den kompletterande kassan (Alfa-kassan).

Handlingsoffentlighet och sekretess i ärenden om medlemsavgift för arbetslös

Om en medlem i en arbetslöshetskassa önskar att en lägre medlemsavgift bestäms på den grunden att han eller hon är arbetslös enligt den nu föreslagna definitionen kan det inträffa att medlemmen måste lämna in känsliga uppgifter till arbetslöshetskassan, t.ex. om sitt hälsotillstånd. Om arbetslöshetskassans beslut överklagas kan samma uppgifter föras vidare.

Eftersom arbetslöshetskassorna inte är och inte heller jämföras med myndigheter omfattas de i princip inte av tryckfrihetsförordningen eller sekretesslagen och därmed inte av handlingsoffentlighet och sekretess. Regeringen anser att reglerna om handlingsoffentlighet och sekretess ska

göras tillämpliga på ärenden som avser prövning av medlemsavgiftens storlek för arbetslös medlem i en arbetslöshetskassa. Ändringar föreslås i sekretesslagen (1980:100) och bilagan till samma lag.

Karensdagar

I propositionen föreslås att 21 § ALF ändras så att karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen utökas från fem till sju dagar.

Ikraftträdande

Ändringarna i LAK och sekretesslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. Äldre föreskrifter i LAK ska fortfarande gälla för förhöjd finansieringsavgift som avser tid före ikraftträdandet.

Ändringen i ALF bör av praktiska skäl träda i kraft en måndag och därför föreslås att den ändringen träder i kraft den 7 juli 2008. För den som påbörjat en karensperiod före lagens ikraftträdande ska bestämmelsen i den äldre lydelsen tillämpas.

Motionen

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet yrkar i motion A12 avslag på propositionen. Partierna framhåller att arbetslöshetsförsäkringen är en väsentlig del av en aktiv arbetsmarknadspolitik. Den ska ge möjlighet för den enskilde att finna ett nytt arbete men även, när så är nödvändigt, byta bransch, yrke eller bostadsort för att bryta arbetslöshet. Försäkringen ska också medverka till att arbetsmarknaden fungerar effektivt och smidigt. Mot denna bakgrund är det enligt partierna viktigt att arbetslöshetsförsäkringen har hög legitimitet, exempelvis genom att den ger ett bra ekonomiskt skydd vid ofrivillig arbetslöshet och att medlemsavgifterna uppfattas som rimliga och rättvisa. Partierna framhåller att OECD pekat på att en mer generös arbetslöshetsförsäkring tenderar att leda till bättre matchning på arbetsmarknaden eftersom den arbetslöse får bättre ekonomiska förutsättningar att söka efter lämpligt arbete som motsvarar utbildningsnivå och kompetens.

Partierna motsätter sig förslaget om en ny arbetslöshetsavgift. Kopplingen mellan en enskild a-kassa och en bransch eller ett avtalsområde är många gånger mycket svag, och anställda i samma bransch kan vara spridda på olika kassor, vilket gör att de som får högst avgift inte kan påverka den generella lönenivån i branschen. Det kommer inte heller att vara möjligt för a-kassorna att sätta och avisera en rätt "antagen" avgift i förhand för varje månad, vilket innebär att avgiften i praktiken inte kommer att spegla den faktiska risken. Enligt partierna ger regeringen tydliga signaler om vilka grupper som ska vara återhållsamma med sina lönekrav – det är anmärkningsvärt att regeringen anser att redan lågavlönade grupper ska hålla tillbaka sina lönekrav. Att avgiften kommer att variera från månad till månad skapar stor oförutsägbarhet för såväl a-kassorna som med-

lemmarna och ökar den administrativa bördan avsevärt. Om prognoserna inte slår in, riskerar kassorna att få en skuld till staten. Partierna anser att systemet med förhöjd differentierad a-kasseavgift motverkar en rationell ekonomisk politik. Vid lågkonjunktur och stigande arbetslöshet höjs avgiften, vilket i sin tur minskar hushållens disponibla inkomster. Det leder till sjunkande efterfrågan i ett läge när efterfrågan i stället bör stimuleras.

Förslaget om att utöka antalet karensdagar avvisas av partierna. De menar att den som har blivit arbetslös har svårt att påverka om arbetslösheten blir längre än en och en halv vecka. Trots att man är aktiv i sitt arbetssökande går det sällan att undvika att det tar en tid från det att en tjänst utannonseras till dess att den tillsätts. Den självrisk som i dag infinner sig för den som blir arbetslös är, enligt partierna, mer än väl kännbar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att det arbete som regeringen inledde hösten 2006 för att minska utanförskapet och få fler människor i arbete gett resultat. Allt fler människor kommer i arbete samtidigt som allt färre är arbetslösa, sjukskrivna eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Förutom de positiva effekter som utvecklingen haft för de personer som gått från utanförskap till arbete, har den också varit mycket gynnsam för samhällsekonomin, inte minst i form av minskade kostnader för arbetslöshetsförsäkringen.

De förändringar som nu görs i arbetslöshetsförsäkringen är en del i en större reform för att stärka arbetslinjen och öka sysselsättningen. Det ska vara mer lönsamt att arbeta. Tidigare har systemet fungerat så att varken arbetsgivarna eller löntagarkollektivet har behövt bära den direkta kostnaden om arbetslösheten ökar, vilket motverkar incitamenten för såväl arbetstagarna som arbetsgivarna att underlätta för arbetslösa att snabbt återgå till arbete. Därför anser utskottet att de förändringar som gjorts för att arbetslöshetsförsäkringen ska bli mer försäkringsmässig är bra. Det är viktigt att kostnaderna för arbetslösheten blir tydligare och synligare. Detta görs bl.a. genom att öka egenfinansieringen och differentieringen av avgiften mellan kassorna.

Oppositionen uttalar i sin motion att arbetslöshetsförsäkringen ska ge möjlighet för den enskilde att finna ett nytt arbete men även, när så är nödvändigt, byta bransch, yrke eller bostadsort för att bryta arbetslöshet och att försäkringen också ska medverka till att arbetsmarknaden fungerar effektivt och smidigt. Utskottet instämmer i den beskrivningen, men vill för sin del betona att det är för att uppnå detta som förändringar i arbetslöshetsförsäkringen är nödvändiga. Försäkringen ska vara just en omställningsförsäkring, men som den tidigare varit utformad har den tenderat att fungera mer som ett allmänt försörjningsstöd än som ett ekonomiskt stöd under en omställningsfas.

Utskottet kan också konstatera att den svenska arbetslöshetsförsäkringen även efter de förändringar regeringen tagit initiativ till är en av världens mest generösa.

Utskottet håller med regeringen om att den förhöjda finansieringsavgiften har skapat drivkrafter för att minska den utbetalade arbetslöshetsersättningen och delar också uppfattningen att dessa drivkrafter inte är tillräckligt starka. Eftersom den nya arbetslöshetsavgiften tydligare kopplar arbetslöshetsförsäkringens avgifter till utbetalad arbetslöshetsersättning i respektive arbetslöshetskassa stärks dessa drivkrafter och försäkringsmässigheten ökar. Sambandet blir tydligare mellan en ansvarsfull lönebildning och en lägre arbetslöshet med lägre utgifter för arbetslöshetsförsäkring.

Utskottet vill också framhålla att regeringens prognos innebär att de flesta medlemmar, drygt 90 %, kommer att få sänkta avgifter när arbetslöshetsavgiften införs. Detta är en konsekvens bl.a. av att arbetslösheten minskat. Under första halvan av 2007 var medlemsavgiften för kollektivt anslutna, icke arbetslösa medlemmar i genomsnitt 319 kr per månad. Under förutsättning att de övriga delarna av medlemsavgiften är oförändrade kommer den totala avgiften efter juli 2008 att bli i genomsnitt 250 kr per månad för samma grupp medlemmar.

Utskottet anser inte att man behöver överdriva farhågorna när det gäller arbetslöshetskassornas möjlighet att administrera den nya avgiften. Utskottet utgår liksom regeringen från att a-kassorna kommer att klara detta.

Utskottet välkomnar den ytterligare utvidgning som nu görs när det gäller definitionen av vem som ska anses arbetslös och därmed vara undantagen från att betala arbetslöshetsavgift. I detta sammanhang vill utskottet göra ett förtydligande. 41 a § LAK anger genom sin definition av "arbetslös" vilka som ska vara befriade från att betala arbetslöshetsavgift. Enligt regeringens lagförslag gäller för de sju olika kategorierna att de under den månad som arbetslöshetsavgiften avser inte har utfört förvärvsarbete *och inte heller ska anses ha utfört förvärvsarbete* enligt 13 § ALF. I den nuvarande lydelsen av 41 a § LAK anges i stället att den som är undantagen från den förhöjda finansieringsavgiften inte ska ha utfört förvärvsarbete *eller haft rätt till ersättning för den tid som avses* i 13 § ALF. Den nya lydelsen kan ge intrycket att det är fråga om en ändring i sak. Så är inte är fallet. Formuleringarna syftar i båda fallen på det som man brukar benämna *tid som jämställs med förvärvsarbete*. Det kan vara fråga om tid med semester eller annan ledighet med lön, som anses som tid med förvärvsarbete vid prövning av om arbetsvillkoret är uppfyllt.

När det gäller utökningen av antalet karensdagar anser utskottet att karensvillkoret bidrar till att förhindra att försäkringen används av dem som är arbetslösa mycket begränsad tid. Liksom regeringen anser utskottet att den effekten bör förstärkas.

Utskottet anser att riksdagen bör anta de framlagda lagförslagen.

Det innebär att propositionen tillstyrks och att motion A12 (s, v, mp) avstyrks.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlas motioner om arbetslöshetsförsäkringen som väckts under den allmänna motionstiden och som berör olika frågor i försäkringen. Det gäller bl.a. inträdeskrav, överhoppningsbar tid, utredning om obligatorisk a-kassa och särskilda grupper i arbetslöshetsförsäkringen. Riksdagen bör avslå samtliga motioner.

Jämför reservation 2 (mp) och särskilda yttrandena 1 (v), 2 (mp), 3 (s) och 4 (s).

Inträdeskrav och ersättningsnivå

Bakgrund

I 34 § LAK regleras vem som har rätt att vara medlem i en arbetslöshetskassa. Rätt till medlemskap har den som uppfyller kravet i kassans stadgar om arbete inom verksamhetsområdet. Medlemskap får bara beviljas den som under en sammanhängande period av fem veckor under minst fyra veckor har förvärvat arbetat i genomsnitt minst 17 timmar per vecka och fortfarande arbetar i minst denna omfattning. Syftet med regeln är att vidmakthålla kravet att endast personer som har tillräcklig anknytning till arbetsmarknaden ska omfattas av försäkringen.

Arbetslöshetsersättning lämnas under längst 300 dagar. Till den som dag 300 i ersättningsperioden är förälder till barn under 18 år kan ersättning lämnas under längst 450 dagar. När det bestäms hur många dagar av ersättningsperioden som har förbrukats ska också dagar med aktivitetsstöd jämföras med ersättningsdag. Under de första 200 dagarna är ersättningsnivån 80 % och under resten av ersättningsperioden 70 %. De som fortfarande är arbetslösa efter 300 respektive 450 dagar, och som inte uppfyller ett nytt arbetsvillkor, kan anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin.

Motionerna

I motion A345 yrkande 12 framför *Vänsterpartiet* att kvalifikationskravet för medlemskap i arbetslöshetskassa enligt 34 § LAK bör avskaffas. Det är enligt partiet svårt för deltidsarbetande och för dem som har olika former av tillfälliga anställningar att uppfylla kravet. Eftersom det är unga, kvinnor och utlandsfödda som har högst andel både deltids- och tillfälliga anställningar blir resultatet att gällande regelsystem verkar strukturellt diskriminerande mot dessa grupper. Motsvarande yrkande finns också i Vänsterpartiets motioner A347 yrkande 9 och A349 yrkande 14.

I motion A345 yrkande 2 anför Vänsterpartiet att nuvarande regler innebär att regeringen har beslutanderätt när det gäller dagpenningens storlek. Partiet hänvisar till att det i *Utredningen om ersättning vid arbetslöshet och omställning (Arbom)* (SOU 1996:150) varnades för att denna ordning leder till en gradvis urholkning av arbetslöshetsförsäkringen. Utredningen förespråkade en indexering av den högsta dagpenningen i förhållande till löneutvecklingen i samhället. Regeringen bör enligt partiet på nytt utreda frågan om indexering av högsta dagpenning.

Vänsterpartiet anser vidare i motion A345 yrkande 3 att det under den kommande mandatperioden bör fattas beslut om att ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen ska vara densamma under hela ersättningsperioden om 300 dagar. Partiet menar att man har störst chans att komma tillbaka till arbetsmarknaden tidigt under arbetslösheten och att chanserna avtar ju längre tiden går. Det ger motsägelsefulla signaler när ersättningen är högre de första dagarna.

Utskottets ställningstagande

Frågan om inträdeskravet i en arbetslöshetskassa har behandlats av utskottet ett flertal gånger, senast i betänkande 2006/07:AU4. Utskottet utgick då från att utredningen om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring också får ta ställning till vilka krav i fråga om anknytning till arbetsmarknaden som ska ställas för att någon ska omfattas av försäkringen. Utskottet kan nu konstatera att det framgår av utredarens direktiv (dir. 2007:100) att denne ska överväga just frågan om vilka övriga kvalificeringsvillkor som ska gälla inom arbetslöshetsförsäkringen, såsom inträdesvillkor och medlemsvillkor. Utskottet anser att utredarens förslag bör avvaktas.

Även frågan om indexering av högsta dagpenning har behandlats av utskottet vid flera tillfällen och senast i betänkande 2006/07:AU4. Beloppet för lägsta och högsta dagpenning fastställs enligt nuvarande regler av regeringen genom s.k. diskretionära beslut. Utskottet hänvisade i betänkandet till en arbetsgrupp i Näringsdepartementet som övervägde frågan i slutet av 1990-talet (*Indexering av högsta och lägsta dagpenningnivå i arbetslöshetsförsäkringen*, Ds 1999:10). Gruppen pekade bl.a. på svårigheten att hitta en finansiering till en automatisk årlig uppräknings av högsta och lägsta dagpenning. Man drog slutsatsen att det vore olyckligt att genom en automatisk uppräknings avsäga sig möjligheten att beakta andra faktorer, som det allmänna ekonomiska eller statsfinansiella läget. Det skulle också innebära att det inte fanns möjlighet att väga vikten av att upprätthålla principen om inkomstbortfallsförsäkring mot andra utgiftsåtaganden. Utskottet är nu, liksom då, inte berett att förorda att frågan om indexering tas upp på nytt.

Vänsterpartiet vill att ersättningsnivån ska vara densamma under hela ersättningsperioden. Motsvarande yrkande behandlades av utskottet hösten 2006 (bet. 2006/07:AU4). Utskottet vill än en gång framhålla att arbetslös-

hetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska ge ekonomiskt stöd under en omställningsfas. En successivt nedtrappad ersättning stärker incitamenten att söka arbete. Sökaktiviteten påverkas liksom benägenheten att acceptera ett arbete, vilket ökar sannolikheten att också få ett arbete.

Med hänvisning till det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna A345 yrkandena 2, 3 och 12 (v), A347 yrkande 9 och A349 yrkande 14 (v).

Överhoppningsbar tid

Bakgrund

För ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen krävs att ett s.k. arbetsvillkor ska vara uppfyllt. Detta villkor innebär att den sökande under en tolv månadersperiod (ramtid) omedelbart före arbetslöshetens inträde ska ha utfört en viss mängd arbete. När denna ramtid ska bestämmas räknas inte (överhoppas) tid då den sökande varit hindrad att arbeta av ett antal angivna skäl. Överhoppningsbar tid kan vara t.ex. sjukdom, utbildning under vissa förutsättningar, vård av eget barn som inte fyllt två år eller vård av adoptivbarn i två år efter barnets ankomst till familjen och tid då den sökande fått föräldrapenningförmån. Att tiden är överhoppningsbar innebär att även sådant förvärvsarbete som ligger längre tillbaka i tiden än tolv månader kan tillgodoräknas i arbetsvillkoret.

Den överhoppningsbara tiden är begränsad till fem år. Medföljande make/maka/sambo vid utlandsarbete berörs under vissa förutsättningar inte av denna begränsning.

Motionerna

Lennart Axelsson (s) vill i motion A227 att tid med vårdbidrag bör betraktas som överhoppningsbar tid. Enligt motionären kan den ekonomiska tryggheten efter en tid med vårdbidrag variera beroende på om det är kommunen eller Försäkringskassan som betalar ut bidraget.

Kurt Kvarnström och Anneli Särnblad (s) framför i motion A267 att begränsningsregeln för överhoppningsbar tid innebär att en person som får sin sjukersättning ifrågasatt också riskerar sin inkomst och trygghet. Regeln skapar onödig oro och det finns en risk att den drabbar enskilda individer hårt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill när det gäller *vårdbidrag* inledningsvis kort lämna vissa upplysningar. En förälder har rätt till vårdbidrag för barn till och med juni månad det år då barnet fyller 19 år om barnet på grund av sjukdom, utvecklingsstörning eller annat funktionshinder behöver särskild tillsyn och vård

under minst 6 månader, eller om det på grund av barnets sjukdom eller funktionshinder uppkommer merkostnader. Vårdbidraget regleras i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag. Det är försäkringskassan som handlägger och betalar ut vårdbidrag. Vårdbidraget räknas som en skattepliktig inkomst och ger pensionsrätt men är inte sjukpenninggrundande. Vårdbidraget ger inte föräldern rätt att vara ledig från sitt förvärvsarbete och är inte heller en ersättning för förlorad arbetsinkomst. En förälder kan således arbeta och samtidigt få vårdbidrag. Tid med sådant vårdbidrag är inte heller överhoppningsbar i arbetslöshetsförsäkringens mening. Enligt statistik från Försäkringskassan mottog ca 40 000 personer vårdbidrag år 2007, och antalet barn som vårdbidraget avsåg var ca 43 000.

Det finns inte något kommunalt vårdbidrag reglerat i lag. I det fall en kommun skulle betala ut ersättning för vård under sådana omständigheter att det utförda arbetet är att anse som förvärvsarbete i ALF:s mening, är det, som också motionären framhåller, möjligt att tillgodoräkna sig detta arbete för att uppfylla villkoren för arbetslöshetsersättning.

För föräldrar till barn och unga med funktionsnedsättningar är det som regel självklart att föräldrarna ska kunna ge barnet den omvårdnad och det stöd som barnet behöver. Utskottet har full förståelse för det som motionären anför om att den tid då man vårdar ett barn som är sjukt eller funktionshindrat kan vara krävande. Det måste finnas förutsättningar för anhöriga att få hjälp och stöd under en sådan period. Därmed är inte sagt att lösningen ligger i att anpassa reglerna i dagens arbetslöshetsförsäkring.

Utskottet har under hand inhämtat att det inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att se över arbetslöshetsförsäkringens effekter när det gäller bl.a. frågan om vårdbidrag, ledighet vid vård av sjukt barn och situationen för familjehemsföräldrar. Utskottet anser att detta arbete bör avvaktas. I detta sammanhang kan också nämnas den nyligen publicerade departementspromemorian *Stöd till anhöriga som vårdar och stödjer närstående* (Ds 2008:18). I promemorian föreslås bl.a. en ändring i socialtjänstlagen för att skärpa kravet på att kommunerna stöder och avlöser anhöriga som vårdar sina närstående. Promemorian remissbehandlas för närvarande.

Den tidsmässiga begränsningen för överhoppningsbar tid ändrades, vilket framgick ovan, fr.o.m. den 1 januari 2007 från sju till som huvudregel högst fem år. Utskottet vill också i detta sammanhang betona arbetslöshetsförsäkringens roll som omställningsförsäkring. Det är enligt utskottet viktigt att den sökandes anknytning till arbetsmarknaden inte ligger alltför långt tillbaka i tiden. En inkomstrelaterad ersättning bör inte kunna grundas på arbete som efterföljts av alltför många års frånvaro från arbetsmarknaden.

Med hänvisning till det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna A227 (s) och A267 (s).

Utredningen om obligatorisk a-kassa

Motionerna

Vänsterpartiet anför i motion A345 yrkande 11 att samrådsgruppen till *Utredningen om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring* bör bli representativ och få vederbörligt inflytande. I partiet är man orolig för att regeringen ska nonchalera den demokratiska betydelsen av gedigna utredningar, sedvanliga remisstider och rättssäkerhet, detta med hänvisning till beredningen av de genomförda försämringarna i arbetslöshetsförsäkringen.

I motion A233 av *Ulf Holm och Gunvor G Ericson (mp)* anføres att utredningen om obligatorisk a-kassa ska vara parlamentariskt tillsatt och att arbetsmarknadens parter ska utgöra ett referensråd. Motionärernas uppfattning är att en brett tillsatt utredning skulle ha ökat förutsättningarna att få frågan ordentligt belyst och skapa ett hållbart system för framtiden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ovan berört utredningen om en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och där uttalat att utredarens förslag bör avvaktas. Med anledning av de nu behandlade motionerna kan utskottet konstatera att en referensgrupp knutits till utredningen. Den består av företrädare för arbetsmarknadens parter och arbetslöshetskassorna. De delar av uppdraget som rör författningsändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra en obligatorisk försäkring ska redovisas inom kort, närmare bestämt den 15 maj 2008. Övriga delar av uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2008. Utskottet upprepar vad som sagts i det föregående; utredarens förslag och beredningen av dessa bör avvaktas.

Motionerna A233 (mp) och A345 yrkande 11 (v) avstyrks.

Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ

Motionerna

Miljöpartiet anför i motion N323 yrkande 22 att a-kassornas instruktioner försvårar för personer som blir egenanställda att ha kvar sin trygghet genom att kvarstå i a-kassan. Egenanställda betraktas ofta som självständiga uppdragstagare och klassas därmed som egenföretagare, vilket gör att man inte har rätt att vara kvar i a-kassan. För att egenanställning ska bli ett smidigare inträde på marknaden för potentiella företagare måste regeringen därför verka för att reglerna för vem som kan få ut a-kassa förändras.

Berit Högman m.fl. (s) tar i motion A332 upp frågan om trygghetssystem och företagare. Motionärerna framför att det bör skapas bättre trygghetssystem för företagare. Därmed gynnas det viktiga entreprenörskap som i nästa led kan skapa ytterligare arbetstillfällen. Motionärerna anser också att den utredning som stoppades 2007 snarast bör återupptas.

Hans Rothenberg och Maria Plass (m) menar i motion A319 att förutsättningarna för de egenanställda väsentligt skulle förbättras om de kunde införlivas som en naturlig del i de olika försäkringssystemen. Många fler skulle då vilja bli egenanställda, vilket skulle öka sysselsättningen och minska såväl utanförskapet som bidragsberoendet. En utredning bör därför se över hur egenanställda kan inkluderas i de olika försäkringssystemen.

I motion A340 framför *Christian Holm och Margareta B Kjellin (m)* att det för att uppmuntra till entreprenörskap krävs att företagares socialförsäkringssystem jämförs med den trygghet som anställda har. Dagpenningen för egenföretagare vid arbetslöshet bör, för företagare som bedrivit verksamhet i upp till fem år, beräknas på normalinkomsten året innan företaget startades. Alternativt skulle företagaren kunna välja ett av fem år som beräkningen ska baseras på.

Birgitta Sellén och Stefan Tornberg (c) anser i motion A244 att det behövs en översyn av a-kassornas regelverk för att anpassa dem till de sociala arbetskooperativens behov. Motionären menar att det uppstått oklarheter om vad som gäller när en person som är anställd och medlem i ett socialt arbetskooperativ blir arbetslös.

Utskottets ställningstagande

Den 30 mars 2006 beslutade den dåvarande socialdemokratiska regeringen att tillkalla en särskild utredare, biträdd av en referensgrupp med företrädare för riksdagspartierna, för att se över företagarnas försäkringsvillkor i trygghetssystemen och lämna förslag till hur regelverket kan göras tydligare och bättre (dir. 2006:37). Utredningen har sin bakgrund bl.a. i ett tillkännagivande av riksdagen till regeringen om företagares rätt till a-kassa i enlighet med en reservation (m, fp, kd, c, mp) till arbetsmarknadsutskottets betänkande 2003/04:AU6. Enligt tillkännagivandet är småföretagarnas intressen dåligt tillvaratagna i det sociala försäkringssystemet. Den nuvarande regeringen beslöt i december 2006 om tilläggsdirektiv (dir. 2006:129), enligt vilka utredaren också ska kartlägga hur mycket företagarna betalar in till trygghetssystemen i förhållande till den ersättning som betalas ut. Vidare skulle utredaren – mot bakgrund av kritik som framför allt riktats mot reglerna för beräkning av ersättning vid arbetslöshet – senast den 15 januari 2007 redovisa konsekvenserna av hur en företagares dagsförtjänst i arbetslöshetsförsäkringen beräknas. Utredaren skulle också, senast vid den nyssnämnda tidpunkten, pröva möjligheterna att anpassa beräkningen av normalarbetstid och dagpenning till att företagaren inte kunnat arbeta på grund av hinder som anges i ALF. Utredaren skulle enligt tilläggsdirektiven redovisa ursprungsuppdraget och kartläggningen av företagarnas kostnader för trygghetssystemen senast den 31 maj 2007. I november 2007 fick utredningen ytterligare tilläggsdirektiv (dir. 2007:156) av vilka framgår att utredaren utöver det nyssnämnda också bl.a. ska lämna förslag på hur sjukförsäkringen för företagare bättre kan anpassas till före-

tagarnas behov och möjlighet att vara täckta av försäkringen. Utredaren ska redovisa hela sitt uppdrag senast den 29 augusti 2008. I samband med beslutet om de nya tilläggsdirektiven utsågs en ny särskild utredare.

Utskottet vill understryka att en mycket viktig del i arbetet med att skapa fler sysselsättningstillfällen är att underlätta för individer att starta och driva företag. Hur trygghetssystemen är utformade är betydelsefullt i detta sammanhang. Utskottet håller med motionärerna om att detta är en angelägen fråga och utgår från att regeringen återkommer med förslag om ett tydligare och bättre regelverk.

Utskottet konstaterar att det av utredningsdirektiven framgår att det i uppdraget ingår att analysera och vid behov lämna förslag på hur arbetslöshetsförsäkringens regelverk kan förtydligas och att detta innefattar både definitionen av vem som ska betraktas som företagare i arbetslöshetsförsäkringen och frågan när en företagare ska anses som arbetslös. Utredaren ska även se över de regler som gäller för dem som verkar inom kooperativa, ekonomiska och ideella föreningar och föreslå de eventuella ändringar som översynen ger anledning till.

Utskottet, som inte vill föregripa utredningen och dess förslag, avstyrker motionerna A244 (c), A319 (m), A332 (s), A340 (m) och N323 yrkande 22 (mp).

Förtroendevalda

Motionen

Siv Wittgren-Ahl m.fl. (s) anser i motion A322 att politisk frånvaro ska likställas med facklig frånvaro i arbetslöshetsförsäkringens ersättningsregler. Motionärerna framhåller att man får räkna tjänstledighet för ett fackligt uppdrag som arbetad tid men att detta inte gäller för ett politiskt uppdrag. Båda uppdragen är av stort samhällligt intresse och bör därför så långt det är möjligt omfattas av likvärdiga regler.

Utskottets ställningstagande

Frågan om politiska förtroendeuppdrag och a-kassa har behandlats tidigare av utskottet. Riksdagen gjorde, efter förslag från utskottet i betänkande 2004/05:AU4, ett tillkännagivande till regeringen (rskr. 2004/05:181) om att det finns skäl att närmare överväga frågan om ersättningsrätt m.m. för personer med förtroendeuppdrag och att regeringen borde återkomma till riksdagen om detta. Utskottet anser, nu liksom då, att möjligheten att ha politiska uppdrag är en viktig del i demokratin. Av regeringens skrivelse om behandlingen av riksdagsskrivelser (skr. 2007/08:75) framgår att ärendet bereds och att man har för avsikt att återkomma under 2008. Utskottet har i sitt yttrande till konstitutionsutskottet över skrivelsen uttalat att det är

angeläget att regeringen återkommer så snart som möjligt. Utskottet anser att regeringens beredning bör avvaktas och avstyrker därför motion A322 (s).

Familjehemsföräldrar

Bakgrund

Med familjehem avses enligt socialtjänstförordningen (2001:937) ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt. Enligt den beskrivning som ges i proposition 2006/07:129 *Utveckling av den sociala barn- och ungdomsvården m.m.* betalar socialnämnden ersättning till familjehemmet i form av ett arvode och en omkostnadsersättning. Arvodet är en skattepliktig inkomst och beskattas som inkomst av tjänst. Arvodet är såväl sjukpenning- som pensionsgrundande men berättigar inte till tjänstepension. Omkostnadsersättningen är däremot varken sjukpenning- eller pensionsgrundande. Uppdraget som familjehem anses inte berättiga till arbetslöshetsersättning.

Motionerna

I motion A333 av *Lars-Arne Staxäng (m)* anføres att villkoren i olika trygghetssystem, bl.a. arbetslöshetsförsäkringen, inte är utformade efter familjehemsföräldrars förutsättningar. Motionären vill att familjehemsvård ska likställas med förvärvsarbete och därmed ge samma rättigheter och trygghet som andra arbeten. *Magdalena Andersson (m)* framför liknande synpunkter i motion A339. Om inte familjehemsföräldrars situation och möjligheter behandlas i annan ordning är det lämpligt att behandla frågan i utredningen om trygghetssystem för företagare.

Per Svedberg (s) framför i motion A395 att det finns anledning för regeringen att agera för att förbättra villkoren för dem som bedriver familjehemsverksamhet genom översyn och anpassning av bl.a. arbetsmarknadsförsäkringarna.

Utskottets ställningstagande

Frågan om familjehemsföräldrars ställning i arbetslöshetsförsäkringen har behandlats i utskottet åtskilliga gånger genom åren, senast i betänkande 2006/07:AU4. Utskottet uttalade då bl.a. att det är angeläget att uppdraget som familjehemsförälder uppmuntras och stöds på olika sätt och att det skapas förutsättningar för att personer ska kunna ta på sig det ansvar som uppdraget innebär. I juni 2007 överlämnade regeringen proposition 2006/07:129 *Utveckling av den sociala barn- och ungdomsvården m.m.* till riksdagen. Socialutskottet behandlade propositionen i november (bet.

2007/08:SoU5) och riksdagen fattade beslut i december samma år. I propositionen uttalade regeringen att frågan om familjehemsföräldrars villkor inom socialförsäkringen bör behandlas av den utredning om socialförsäkringen som regeringen avser att tillsätta och att villkoren för familjehemsföräldrars ersättning från arbetslöshetsförsäkringen också bör utredas. Socialutskottet noterade med tillfredsställelse att ett omfattande utredningsarbete planerades för att söka avhjälpa de otydligheter som uppdraget som familjehemsförälder kan vara förenat med. Här kan också nämnas att regeringen i anslutning till att propositionen behandlades av riksdagen beslutade att tillsätta en utredning, *Översyn av bestämmelserna till skydd och stöd för barn och unga i socialtjänstlagen* (2001:453, SoL) och lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), dir. 2007:168. Utredningen har antagit namnet *Barnskyddsutredningen*. Av utredningens direktiv framgår att utredaren bl.a. ska ta ställning till hur villkoren för familjehem kan förbättras. Utskottet anser att ovanstående utredningsarbeten bör avvaktas och avstyrker därför motionerna A333 (m), A339 (m) och A395 (s).

Sjukskrivna och deltidarbetslösa

Motionerna

I motion A263 av *Kurt Kvarnström och Carin Runeson (s)* framhålls att personer med tre fjärdedels sjukersättning har svårt att hitta arbete på 25 %, särskilt om de måste byta arbete. Trots att de kanske har tillhört en arbetslöshetskassa i många år har de inte rätt till någon ersättning. Motionärerna anser att den regel om rätt till arbete på Samhall som infördes för några år sedan inte fungerar för de flesta eftersom Samhall anställer väldigt få personer och inte heller finns på så många orter. För att tillvarata restarbetsförmågan måste arbetslöshetsförsäkringens regler ses över.

Agneta Lundberg och Eva Sonidsson (s) anför i motion A299 att det är angeläget med en lagstiftning om rätt till heltid men att det också är angeläget att diskutera rättvisa regler för deltidarbetslösa. Motionärerna framhåller problemet med långtidssjukskrivna som måste kunna få arbeta deltid till en början och kanske för gott.

Utskottets ställningstagande

Deltidssjukskrivning och a-kassa är en återkommande fråga i utskottet. Den behandlades senast i betänkande 2006/07:AU4. Ett grundvillkor i 9 § ALF för att ha rätt till ersättning vid arbetslöshet är att personen är oförhindrad att åta sig arbete minst 3 timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan. Det lär, enligt utskottet, inte råda något tvivel om att det kan vara svårt för en person med tre fjärdedels sjukpenning att hitta en anställning för den resterande delen. Sedan 1999 finns en särskild

reglering, lagen (1998:1755) om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning, för personer som står till arbetsmarknadens förfogande med en arbetsförmåga på 25 %. Utskottet anser, liksom vid förra årets behandling, att situationen för denna grupp i första hand måste lösas utanför arbetslöshetsförsäkringens ram och att inriktningen måste vara att öka denna grupps möjlighet att få en anställning som motsvarar den återstående arbetsförmågan, inte att t.ex. sänka det krav på arbete som förutsätts för att en person ska ha rätt till arbetslöshetsersättning vid arbetslöshet.

När det gäller frågan om sjukskrivnas möjlighet att komma tillbaka till arbetslivet vill utskottet framhålla att den nuvarande regeringen tagit många initiativ på området. Här kan bl.a. nämnas promemorian *Från sjukersättning till arbete* (Ds 2008:14), *Utredningen för översyn av begreppen sjukdom och arbetsförmåga samt en enhetlig bedömning av arbetsförmåga* (dir. 2008:11) och den nyligen framlagda propositionen *En reformerad sjukskrivningsprocess för ökad återgång i arbete* (prop. 2007/08:136). Enligt propositionen ingår det i regeringens åtgärds paket att ansvarsfördelningen mellan Försäkringskassan, socialtjänsten, hälso- och sjukvården och Arbetsförmedlingen ska förtydligas. Regeringen har också aviserat att den finansiella samordningen ska göras mer flexibel för att förbättra behandling och rehabilitering så att den enskildes arbetsförmåga kan tas till vara. I propositionen föreslås ett antal åtgärder i syfte att effektivisera sjukskrivningsprocessen och öka möjligheterna för sjukskrivna att återgå i arbete. Av propositionen framgår bl.a. att regeringen har för avsikt att göra vissa förändringar som är relaterade till arbetslöshetsförsäkringen. Den som på grund av sjukdom inte kan återgå till sin arbetsgivare men som av Försäkringskassan bedöms ha arbetsförmåga mot arbeten på arbetsmarknaden i övrigt och som på grund av detta bör kunna vara tjänstledig för att söka annat arbete, bör enligt regeringen ha rätt till arbetslöshetsersättning om villkoren för ersättning i övrigt är uppfyllda. Denna fråga, liksom frågan om rätt till arbetslöshetsersättning efter att ha slutat ett arbete på egen begäran av hälsoskäl, kommer att regleras i förordning. Propositionen kommer att behandlas av socialförsäkringsutskottet i dess betänkande 2007/08: SfU12. Här kan också nämnas att frågan om tjänstledighet från arbetet i detta sammanhang tas upp i en annan proposition (prop. 2007/08:151) som kommer att behandlas av arbetsmarknadsutskottet.

Den nyssnämnda utredningen (dir. 2008:11) ska bl.a. beskriva och analysera begreppet arbetsförmåga och presentera en begreppsapparat. Utredaren ska enligt direktiven analysera vad som läggs i begreppet och hur det används inom såväl socialförsäkringen, arbetsmarknadspolitiken som handikappolitiken. I uppdraget ingår också att närmare redovisa och analysera skillnaderna mellan kraven på individens omställning i socialförsäkringen och motsvarande krav inom arbetsmarknadspolitiken.

Utskottet vill även peka på de särskilda nystartsjobben, i budgetpropositionen (prop. 2007/08:1) benämnda nyfriskjobb, som är en ytterligare och viktig åtgärd för att underlätta för de långtidssjukskrivna att återvända till arbetsmarknaden. De särskilda nystartsjobben innebär att arbetsgivaren kompenseras för arbetsgivaravgiften för personer som under minst ett år på heltid fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning och som varit anmälda hos den offentliga arbetsförmedlingen. Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna är som regel dubbelt så stor som den för vanliga nystartsjobb.

Med hänvisning till det ovan anförda avstyrks motionerna A263 (s) och A299 (s).

Studier och a-kassa

Bakgrund

De grundläggande villkoren för rätt till arbetslöshetsersättning enligt 9 § ALF är att den sökande står till arbetsmarknadens förfogande. Enligt 10 § ALF lämnas inte ersättning till personer som deltar i utbildning. Möjlighet finns dock att föreskriva om undantag från denna regel.

Enligt förordningen om arbetslöshetsförsäkring (1997:835, ALFFo) finns särskilda skäl att lämna ersättning till personer som är arbetslösa och deltar i utbildning bl.a. när det gäller vissa typer av orienteringskurser. Under förutsättning att det tidigare arbetet inte upphörde på grund av studierna lämnas också ersättning till personer som

1. fortsätter studier som de före arbetslösheten bedrev på heltid jämsides med ett heltidsarbete, under förutsättning att de söker heltidsarbete, eller
2. bedriver studier på deltid, under förutsättning att studierna inte hindrar dem från att söka och ta heltidsarbete samt att de intygar att de är beredda att avbryta studierna om dessa kan hindra dem från att ta arbete.

För att arbetslöshetsersättning ska kunna lämnas enligt dessa kriterier får den sökande inte uppbära någon form av studiestöd som helt eller delvis består av bidrag.

Ersättning får också lämnas till sökande som fortsätter studier på deltid med studiestöd som helt eller delvis består av bidrag och som de ”före arbetslöshetens inträde varaktigt bedrev på deltid vid sidan av ett deltidsarbete”. Detta gäller under förutsättning att personen söker och kan ta ett arbete i minst samma omfattning som tidigare. Ersättning lämnas för det inkomstbortfall som uppstått på grund av att en sökande ofrivilligt har fått lämna sitt deltidsarbete.

IAF har genomfört en kartläggning på området deltidsstudier och arbetslöshetsersättning (IAF 2007:14). Kartläggningen är begränsad till de deltidsstudier som avses i 16 § 2 i ALFFo (se punkt 2 ovan). Paragrafen lämnar enligt IAF relativt stort utrymme för bedömningar utifrån omständigheter i

det enskilda fallet. Rapporten visar att det finns skillnader mellan olika a-kassors både hantering och bedömning i ärenden om ersättning samtidigt med deltidstudier. På områden med allmänt hållna regler, som i detta fall avseende arbetslöshetsersättning och deltidstudier, kan det uppstå tillämpnings- och gränsdragningsproblem om det inte finns en praxis som kompletterar lagar och bestämmelser. IAF har funnit att enhetlig och tydlig praxis saknas i många delar.

Motionerna

Hans Stenberg och Eva Sonidsson (s) menar i motion A294 att det är positivt att en arbetslös person tar tag i sin egen situation och på olika sätt arbetar för att arbetslöshetsperioden blir så kort som möjligt. Ett sätt är enligt motionärerna att bedriva deltidstudier i någon form. Motionärerna anser att problematiken med studier och a-kassa bör uppmärksammas.

Åsa Lindestam (s) framför i motion Ub408 att många människor står utanför den ordinarie arbetsmarknaden och att flera av dem har ett stort behov av att höja sin utbildningsnivå. Somliga kan komma i fråga för olika former av studiestöd, medan andra saknar den möjligheten. Motionären menar att en möjlighet att studera med bibehållen a-kasseersättning eller sjukpenning skulle hjälpa många att bli anställningsbara.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av bakgrundsavsnittet ovan finns det vissa möjligheter att studera samtidigt som man får arbetslöshetsersättning. Utskottet är inte berett att föreslå något tillkännagivande till regeringen i denna fråga. Motionerna A294 (s) och Ub408 (s) avstyrks.

Arbetsgivarintyg

Motionen

I motion A324 av *Siw Wittgren-Ahl och Claes-Göran Brandin (s)* anser motionärerna att regeringen bör se över möjligheterna att införa sanktioner mot arbetsgivare som vägrar eller struntar i att fylla i arbetsgivarintyg. Motionärerna påpekar att arbetsgivarens försumlighet i många fall inte leder till ekonomisk skada som kan ligga till grund för skadestånd men ändå drabbar individen genom att utbetalningen från a-kassan försenas. Ett enkelt och snabbt vitesförfarande är därför önskvärt.

Utskottets ställningstagande

Denna fråga har behandlats av utskottet tidigare, bl.a. i betänkande 2004/05: AU4. Enligt 47 § ALF ska en arbetsgivare på begäran utfärda intyg om den sökandes arbetsförhållanden och de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av den sökandes ersättningsrätt enligt formulär som fastställts av IAF. Om ett sådant intyg bara kan skaffas med stora svårigheter får arbetsförhållandena och övriga uppgifter styrkas på annat sätt. I Regelbok för arbetslöshetskassor – Försäkringsbestämmelser, som ges ut av IAF, anges att ”en sökande som omöjligen kan erhålla arbetsgivarintyg” kan styrka de uppgifter som kassan behöver för att bedöma ersättningsrätten genom att visa t.ex. lönebesked för den aktuella perioden. Det finns därmed en möjlighet för en sökande att få sin ansökan om ersättning prövad utan ett intyg från arbetsgivaren. Utskottet noterar också att det av regeringens skrivelse 2007/08:131 *Regelförenklingsarbetet* framgår att IAF ser över arbetsgivarintygets utformning och hantering. Utskottet avstyrker mot den bakgrunden motion A324 (s).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Antagande av lagförslag och avslag på motionen, punkt 1 (s, v, mp)

av Sven-Erik Österberg (s), Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Josefin Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Ulf Holm (mp) och Patrik Björck (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2007/08:A12 av Sven-Erik Österberg m.fl. (s, v, mp) och avslår proposition 2007/08:118 punkterna 1–3.

Ställningstagande

Vi yrkar avslag på propositionen i dess helhet.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet anser att arbetslöshetsförsäkringen är en väsentlig del av en aktiv arbetsmarknadspolitik. Den ska ge möjlighet för den enskilde att finna ett nytt arbete men även, när så är nödvändigt, byta bransch, yrke eller bostadsort för att bryta arbetslöshet. Försäkringen ska också medverka till att arbetsmarknaden fungerar effektivt och smidigt. Mot denna bakgrund är det viktigt att arbetslöshetsförsäkringen har hög legitimitet, exempelvis genom att den ger ett bra ekonomiskt skydd vid ofrivillig arbetslöshet, och att medlemsavgifterna uppfattas som rimliga och rättvisa. Så många som möjligt av löntagarna ska omfattas av en god omställningsförsäkring vid arbetslöshet. En sådan försäkring stärker människor och underlättar samhällets strukturomvandling. Ersättningar på höga nivåer och villkor i övrigt gör att människor vågar gå från det gamla till det nya. Detta är grunden för att försäkringen ska fungera som en omställningsförsäkring.

I debatten om arbetslöshetsförsäkringens effekter på sysselsättningen hävdar regeringen att en sänkning av ersättningsnivån skulle vara ensidigt positiv för svensk ekonomi. Detta påstående ifrågasätts dock allt oftare. Till exempel pekar OECD på att en mer generös arbetslöshetsförsäkring tenderar att leda till bättre matchning på arbetsmarknaden eftersom den arbetslöse får bättre ekonomiska förutsättningar att söka efter lämpligt arbete som motsvarar utbildningsnivå och kompetens. Enligt flera studier

ger detta bättre förutsättningar att hitta ett nytt jobb med god lön. Omvänt leder en lägre ersättning till att den arbetslöse tvingas att ta första bästa jobb, vilket inte är bra för produktiviteten i ekonomin. En mer generös arbetslöshetsförsäkring tenderar att ha en positiv effekt på skapandet av högproduktiva jobb.

Nu föreslår regeringen ytterligare ett antal försämringar. Att ständigt utsätta arbetslöshetsförsäkringen för diverse experiment skapar stor oro och oreda på arbetsmarknaden.

Det senaste förslaget ökar differentieringen av avgifterna mellan olika arbetslöshetskassor. Regeringen vill att arbetslöshetsförsäkringen ska kosta mer för de yrkesgrupper där arbetslösheten är högre och att dessa ska ta ansvar för att lönerna hålls nere.

Vi menar att samordnade förhandlingar och kollektivavtal mellan starka parter på arbetsmarknaden är den bästa modellen för en ansvarsfull lönebildning. Differentieringen av avgifterna innebär endast att fackföreningarnas förmåga till ansvarstagande undergrävs, vilket bl.a. leder till ökade löneskillnader. Till skillnad från den borgerliga regeringen vill vi att arbetslöshetsförsäkringen ska finansieras solidariskt.

Den svenska modellen med kollektivavtalslösningar är framgångsrik. Vi menar att regeringens politik undergräver den modellen. Regeringens försämringar har starkt bidragit till att den fackliga organisationsnivån sjunkit snabbt. En stark fackföreningsrörelse tar ansvar för samhällsekonomin då den värnar sina medlemmars intressen. En svag fackföreningsrörelse har inte samma anledning att beakta konsekvenserna för samhället i stort. En sjunkande facklig organisationsgrad leder till att det blir svårare att upprätthålla modellen med kollektivavtal, vilket i förlängningen kan innebära försämrade löne- och anställningsvillkor och att den branschvisa konkurrensneutraliteten urholkas.

Vi avstyrker förslaget om en differentierad medlemsavgift som enligt regeringen ska vara hög för den som arbetar inom ett yrke med hög arbetslöshet och lägre för den som arbetar i ett yrke med låg risk för arbetslöshet. I likhet med vad de fackliga organisationerna framhållit i sina remissvar menar vi att det finns många faktorer som påverkar sysselsättningen, t.ex. konjunkturen, strukturförändringar och hur matchningen fungerar på arbetsmarknaden. Dessutom är olika branscher olika känsliga för konjunktursvängningar. Den enskildes arbetslöshetsrisk påverkas också av faktorer såsom kön, etnicitet och ålder. Kopplingen mellan en enskild akassa och en bransch eller ett avtalsområde är många gånger mycket svag.

Inom den svenska arbetsmarknadsmodellen är lönebildningen en partsfråga där såväl löneutrymmet som fördelningen av detta är föremål för förhandlingar utan inblandning från statens sida. En av regeringens avsikter med att införa den nya mer kraftigt differentierade arbetslöshetsavgiften är att stärka drivkrafterna för en ansvarsfull lönebildning. En grundläggande omständighet som regeringen helt verkar ha bortsett från är att förhandlingarna om löner och anställningsvillkor inte är organiserade på

samma sätt som a-kassorna. Alla a-kassor är inte uppbyggda enbart utifrån en specifik bransch. Anställda i samma bransch kan vara medlemmar i olika kassor. En medlem i en kassa kan inte påverka den generella lönenivån i branschen, men kan ändå riskera en hög avgift. Ytterligare en faktor är att det inte heller kommer att vara möjligt för a-kassorna att bestämma och avisera en rätt ”antagen” avgift i förhand för varje månad, vilket innebär att avgiften i praktiken inte kommer att spegla den faktiska risken.

En annan viktig omständighet är att många fackliga organisationer sluter långa avtal. Dessa avtal anses skapa en förutsägbarhet i lönekostnader och inflationsförväntningar, vilket ses som effektivt ur samhällsekonomisk synvinkel. Risken att den föreslagna arbetslöshetsavgiften skapar incitament för att sluta korta avtal är uppenbar.

Regeringen har en tydlig ambition att påverka lönebildningen och parternas fördelning av löneutrymmet, vilket är ett kraftigt avsteg från den svenska modellen.

Regeringen ger tydliga signaler om vilka grupper som ska vara återhållsamma med sina lönekrav. Vi i Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet finner det anmärkningsvärt att regeringen anser att grupper som redan är lågavlönade ska hålla tillbaka sina lönekrav.

Vi är starkt kritiska till att regeringen bortser från frågan om hur arbetslöshetskassorna ska hantera att avgiften kommer att variera från månad till månad. Detta skapar stor oförutsägbarhet för såväl a-kassorna som medlemmarna och ökar dessutom den administrativa bördan avsevärt. Att avisera nya avgifter varje månad är ohållbart. Att bestämma en årsavgift blir också riskabelt för a-kassorna. Det innebär att de måste göra mycket träffsäkra branschvisa arbetslöshetsprognoser. Missbedömningar skulle leda till att fel avgift tas ut, vilket skapar administrativa problem och orättvisa mellan medlemmarna.

Vi vill också framhålla att systemet med förhöjd differentierad a-kasseavgift motverkar en rationell ekonomisk politik. Vid lågkonjunktur och stigande arbetslöshet höjs avgiften, vilket i sin tur minskar hushållens disponibla inkomster. Det leder till sjunkande efterfrågan i ett läge när efterfrågan i stället bör stimuleras.

Vi avvisar också förslaget om att utöka antalet karensdagar från fem till sju. För den som väl har blivit arbetslös är det svårt att påverka om arbetslösheten blir längre än en och en halv vecka. Hur aktiv man än är i arbetssökandet går det sällan att undvika att det tar en tid från det att en tjänst utannonseras till dess att den tillsätts. Det har skett dramatiska försämringar av löntagarnas skydd vid arbetslöshet, och den självrisk som den som blir arbetslös ska stå för är redan i dag mer än väl kännbar.

Regeringens laborerande med försäkringen försvårar a-kassornas arbete avsevärt och skapar också en osäkerhet för medlemmen om regler, villkor och kostnader. Det finns en risk att försäkringen blir ett lapptäcke som ständigt förändras, den ena dagen för att finansiera skattesänkningar och den andra dagen för att regeringen vill agera lönepolitiskt och skapa åter-

hållsamhet i lönekraven i vissa branscher. Arbetslöshetsförsäkringens uppgift – att ge inkomsttrygghet och goda förutsättningar för strukturomvandling – riskerar att försvinna i denna process.

Vi anser att regeringens proposition 2007/08:118 bör avslås av riksdagen. Detta innebär att motion A12 bör bifallas.

2. Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ, punkt 5 (mp)

av Ulf Holm (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2007/08:N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 22 och avslår motionerna

2007/08:A244 av Birgitta Sellén och Stefan Tornberg (båda c),

2007/08:A319 av Hans Rothenberg och Maria Plass (båda m),

2007/08:A332 av Berit Högman m.fl. (s) och

2007/08:A340 av Christian Holm och Margareta B Kjellin (båda m).

Ställningstagande

Vi i Miljöpartiet anser att det finns ett flertal förändringar som skulle kunna få stor positiv effekt för svenska företag. Bland annat behöver trösklarna för att inleda företagande sänkas.

Ett bra sätt att göra det enkelt för människor att komma i gång med nya företagsidéer kan vara att underlätta för egenanställning. Egenanställning är en smidig lösning för den som vill marknadsföra sin kompetens utan att starta eget företag. En egenanställning innebär att den enskildes administrativa ansvar, som i dag skrämmer bort många potentiella entreprenörer, minskas till ett minimum.

Egenanställning ger därmed en möjlighet för personer att utvecklas successivt som företagare för att sedan efter hand kunna gå vidare och starta eget företag med ett uppbyggt nätverk av kunder och leverantörer.

Ett problem som egenanställda har är reglerna för arbetslöshetsförsäkring. A-kassornas instruktioner försvårar i dag för personer som blir egenanställda att ha kvar sin trygghet genom att kvarstå i a-kassan. Egenanställda betraktas ofta som självständiga uppdragstagare och klassas därmed som egenföretagare, vilket gör att man inte har rätt att vara kvar i a-kassan. För att egenanställning ska bli ett smidigare inträde på marknaden för potentiella företagare anser jag att regeringen måste verka för att reglerna för vem som kan få arbetslöshetsersättning förändras. Detta bör ges regeringen till känna. Jag tillstyrker därmed motion N323 yrkande 22.

Särskilda yttranden

1. Inträdeskrav och ersättningsnivå, punkt 2 (v)

Josefin Brink (v) anför:

Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som bygger på anställning och inkomstbortfallsprincipen. Den består av grundförsäkring och inkomstbortfallsförsäkring. Principen utgår från tanken om allas rätt till arbete. En baksida av detta är att personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden också har svårt att komma in i trygghetssystemen.

För den som har ett fast heltidsjobb är det inga problem att uppfylla inträdeskrav och arbetsvillkor. Däremot är det svårt för deltidsarbetande och för dem som har olika former av tillfälliga anställningar. Andelen tidsbegränsade anställningar har ökat kraftigt de senaste åren. Eftersom det är unga, kvinnor och utlandsfödda som har högst andel både deltids- och tillfälliga anställningar blir resultatet att gällande regelsystem verkar strukturellt diskriminerande mot dessa grupper. Parallellt med ett arbete för att minska andelen deltids- och visstidsanställningar på arbetsmarknaden bör därför regelverket i arbetslöshetsförsäkringen ändras.

Jag anser att det befintliga kvalifikationskravet för medlemskap i arbetslöshetskassa enligt 34 § i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor bör avskaffas.

När det gäller dagpenningens storlek innebär nuvarande regler att regeringen har beslutanderätt. I *Utredningen om ersättning vid arbetslöshet och omställning (Arbom)* (SOU 1996:150) varnades för att denna ordning leder till en gradvis urholkning av arbetslöshetsförsäkringen. Utredningen förespråkade en indexering av den högsta dagpenningen i förhållande till löneutvecklingen i samhället. Samma inställning har a-kassornas samorganisation. Jag anser att regeringen på nytt bör utreda frågan om indexering av högsta dagpenning.

Jag anser att ersättningsnivån i försäkringen bör vara densamma under hela ersättningsperioden om 300 dagar. Grundtanken bakom sänkningen av ersättningsnivåer är densamma som brukar åberopas när det gäller ”sökintensitet” hos de arbetslösa, alltså att den som får det riktigt dåligt anstränger sig mer för att få ett jobb.

Detta är inte ett hållbart resonemang. I en generell försäkringslösning är det viktigt att så få som möjligt är underförsäkrade. Dessutom menar vi att målet om aktivitet från första dagen som arbetslös är viktigt. Störst chans att komma tillbaka till arbetsmarknaden har man tidigt, sedan avtar chanserna ju längre arbetslösheten pågår. Det ges motsägelsefulla signaler när ersättningen är högre de första dagarna.

2. Utredningen om obligatorisk a-kassa, punkt 4 (mp)

Ulf Holm (mp) anför:

Jag anser att utredningen om en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring borde vara parlamentariskt tillsatt och att företrädare för arbetsmarknadens parter ska utgöra ett referensråd. Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring är en stor fråga som handlar om åtgärder som berör hela den svenska arbetsmarknaden – det är anmärkningsvärt att man då valt att tillsätta en enmansutredning. En brett tillsatt utredning hade ökat förutsättningarna för att få frågan ordentligt belyst och skapa ett hållbart system för framtiden.

3. Företagare, egenanställda och sociala arbetskooperativ, punkt 5 (s)

Sven-Erik Österberg (s), Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Ann-Christin Ahlberg (s) och Patrik Björck (s) anför:

Morgondagens välfärd bygger på att människor vågar pröva nya lösningar. Sveriges framtida välbefinnande är beroende av att fler företag skapas. Det ger fler jobb och högre tillväxt. Det kräver att vi tar till vara människors kraft och vilja till utveckling. Fler jobb och full sysselsättning i framtiden förutsätter ett samhälle som välkomnar det nya. Därför vill vi socialdemokrater investera i kreativitet. Tjänstesektorn växer samtidigt som informationstekniken öppnar ständigt nya möjligheter. Fler ska få möjligheten att välja att vara företagare i Sverige.

Inte minst viktig är frågan med tanke på behovet av att gynna kvinnligt företagande. Kvinnor har i dagsläget generellt sett lägre löner än män och är hårdare drabbade av arbetslöshet. Kvinnligt entreprenörskap bör uppmuntras och underlättas.

Som alla andra blir företagare sjuka, arbetslösa och får barn. Företagare har samma behov av inkomsttrygghet som anställda.

Vid en framtida översyn av a-kassan måste man komma ihåg företagares situation. A-kassan ska inte hindra övergångar mellan företagande och anställning. På samma sätt som arbetslöshetsförsäkringen utgör en trygghet för löntagare, en ”brygga” på vägen mellan två anställningar, kan företagare behöva ett stöd i svåra tider.

Vi socialdemokrater vill att det snarast införs ett trygghetssystem för företagare, och vi har för avsikt att återkomma med förslag om hur man kan stödja människor så att de vågar satsa på att starta företag.

4. Förtroendevalda, punkt 6 (s)

Sven-Erik Österberg (s), Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Ann-Christin Ahlberg (s) och Patrik Björck (s) anför:

Varje dag engagerar sig flera tusen personer i gemensamma angelägenheter i bl.a. kommuner, landsting och regioner. Även den fackliga rörelsen bygger i stor utsträckning på engagerade förtroendevalda. Deltidspolitiker och fackligt förtroendevalda tar på sig ett stort ansvar genom att delta aktivt i samhällslivets olika institutioner.

Arbetslöshetsförsäkringens regler är oklara och otydliga när det gäller denna grupp. I vissa fall jämställs förtroendeuppdraget med arbete, och i andra fall får man inte räkna frånvaron som arbetad tid. Detta kan få stora ekonomiska konsekvenser för förtroendevalda som blir arbetslösa, eftersom frånvaro på grund av förtroendeuppdrag kan påverka arbetslöshetsersättningen.

Vår demokrati bygger på många människors deltagande och vilja att ta på sig förtroendeuppdrag. För att vi också i framtiden ska kunna rekrytera människor till politiska och fackliga uppdrag bör förutsättningarna för detta förbättras. Det är inte rättvist att ha regler som leder till att den som tar på sig ett förtroendeuppdrag missgynnas.

Vi avser att återkomma med förslag till lösning av de problem som drabbar deltidspolitiker och fackligt förtroendevalda som blir arbetslösa.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:118 En effektivare arbetslöshetsförsäkring:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor,
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Följdmotionen

2007/08:A12 av Sven-Erik Österberg m.fl. (s, v, mp):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2007/08:118 En effektivare arbetslöshetsförsäkring.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:Ub408 av Åsa Lindestam (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samverkan mellan myndigheter vad gäller vuxnas lärande.

2007/08:N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reglerna för a-kassa för egenanställda.

2007/08:A227 av Lennart Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetslöshetsförsäkringen och vårdbidrag.

2007/08:A233 av Ulf Holm och Gunvor G Ericson (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utredningen om obligatorisk a-kassa ska vara parlamentariskt tillsatt samt att arbetsmarknadens parter ska utgöra ett referensråd.

2007/08:A244 av Birgitta Sellén och Stefan Tornberg (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av a-kassereglerna för att anpassa dem till de sociala arbetskooperativens behov.

2007/08:A263 av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till a-kasseersättning vid tre fjärdedels sjukersättning.

2007/08:A267 av Kurt Kvarnström och Anneli Särnblad (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vissa regler i a-kassan.

2007/08:A294 av Hans Stenberg och Eva Sonidsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om a-kasseersättning och studier.

2007/08:A299 av Agneta Lundberg och Eva Sonidsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om a-kasseregler för deltidsarbetslösa.

2007/08:A319 av Hans Rothenberg och Maria Plass (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av hur människor som är egenanställda kan inkluderas i de olika försäkringssystemen.

2007/08:A322 av Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att likställa facklig frånvaro med politisk frånvaro i arbetslöshetsförsäkringens ersättningsregler.

2007/08:A324 av Siw Wittgren-Ahl och Claes-Göran Brandin (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetsgivarintyg.

2007/08:A332 av Berit Högman m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att snarast införa trygghetssystem för företagare.

2007/08:A333 av Lars-Arne Staxäng (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra för familjehemsförälder.

2007/08:A339 av Magdalena Andersson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om familjehemsföräldrars villkor.

2007/08:A340 av Christian Holm och Margareta B Kjellin (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om beräkningsgrund för arbetslöshetsersättning för egenföretagare.

2007/08:A345 av Lars Ohly m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda frågan om indexering av högsta dagpenning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att beslut bör fattas under den kommande mandatperioden om att ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen bör vara densamma under hela ersättningsperioden om 300 dagar.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att samrådsgruppen till Utredningen om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring blir representativ och får vederbörligt inflytande.
12. Riksdagen beslutar att det befintliga kvalifikationskravet för medlemskap i arbetslöshetskassa enligt 34 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor avskaffas.

2007/08:A347 av Josefin Brink m.fl. (v):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slopa kvalifikationskravet för medlemskap i arbetslöshetskassa enligt 34 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

2007/08:A349 av Kalle Larsson m.fl. (v):

14. Riksdagen beslutar att det befintliga kvalifikationskravet för medlemskap i arbetslöshetskassa enligt 34 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor avskaffas.

2007/08:A395 av Per Svedberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för dem som bedriver familjehemsverksamhet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Härigenom föreskrivs att 41, 41 a, 48 och 87 §§ samt rubriken närmast före 48 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En arbetslöshetskassa *skall* ta ut medlemsavgifter som i förening med andra inkomster får antas täcka kassans förvaltningskostnader, betalningen av finansieringsavgift och *förhöjd finansieringsavgift* samt övriga utgifter. En arbetslöshetskassa får besluta om olika medlemsavgifter för olika medlemskategorier, om det finns skäl för det.

En arbetslöshetskassa får inte för att täcka kostnaderna för den förhöjda finansieringsavgiften höja medlemsavgiften

1. för arbetslös medlem, eller
2. med mer än 300 kronor i månaden för medlem som inte är arbetslös i den mening som avses i 41 a §.

Med arbetslös avses i 41 § en person som för den kalendermånad eller del därav som *den förhöjda finansieringsavgiften* avser fått arbetslöshetsersättning eller aktivitetsstöd och som inte utfört förvärvsarbete eller haft rätt till ersättning för den tid som avses i 13 § lagen (1997:238) om arbets-

*Föreslagen lydelse*41 §¹

En arbetslöshetskassa *ska* ta ut medlemsavgifter som i förening med andra inkomster får antas täcka kassans förvaltningskostnader, betalningen av finansieringsavgift och *arbetslöshetsavgift* samt övriga utgifter. En arbetslöshetskassa får besluta om olika medlemsavgifter för olika medlemskategorier, om det finns skäl för det.

En arbetslöshetskassa får dock inte för att täcka kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ta ut

1. någon avgift av en medlem som är arbetslös i den mening som avses i 41 a §, eller
2. mer än 300 kronor i månaden i avgift per medlem av övriga medlemmar.

41 a §²

Med arbetslös avses i 41 § en person som för den kalendermånad, eller del därav, som *arbetslöshetsavgiften* avser fått

1. arbetslöshetsersättning,
2. aktivitetsstöd,
3. utvecklingsersättning,
4. sjukpenning,
5. rehabiliteringspenning,

¹ Senaste lydelse 2006:1545.

² Senaste lydelse 2006:1545.

löshetsförsäkring den månaden.

6. aktivitetsersättning, eller

7. tidsbegränsad sjukersättning, och som under den månaden inte utfört förvärvsarbete och inte heller ska anses ha utfört förvärvsarbete enligt 13 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Den som fått ersättning enligt första stycket 4–7 ska, för att anses som arbetslös, även under hela den aktuella månaden

– ha saknat anställning, och

– om personen är företagare i den mening som avses i 34 § lagen om arbetslöshetsförsäkring, ha varit arbetslös i den mening som avses i 35 § samma lag.

Finansieringsavgift och förhöjd finansieringsavgift³

Finansieringsavgift och arbetslöshetsavgift

48 §⁴

En arbetslöshetskassa skall till staten betala en avgift för finansiering av del av statens kostnader för utbetald ersättning för varje medlem som fanns i kassan den sista dagen i kalendermånaden. Avgiften skall motsvara 131 procent av den under det löpande verksamhetsåret genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen (finansieringsavgift).

En arbetslöshetskassa skall utöver avgiften enligt första stycket för samma ändamål betala en avgift för varje medlem i kassan som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under kalendermånaden (förhöjd finansieringsavgift). Denna avgift beräknas enligt följande:

En arbetslöshetskassa ska till staten för varje kalendermånad betala en finansieringsavgift för finansiering av del av statens kostnader för utbetald ersättning för varje medlem som fanns i kassan den sista dagen i månaden. Finansieringsavgiften ska motsvara 131 procent av den under månaden genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen delat med tolv.

En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.

När arbetslöshetskassan enligt

³ Senaste lydelse 2006:1545.

⁴ Senaste lydelse 2006:1545.

– från genomsnittet av en kassas totalt utbetalda dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen per månad och medlem under perioden juli till och med juni närmast föregående år subtraheras motsvarande belopp för samtliga kassor,

– skillnaden multipliceras med 0,000145,

– produkten multipliceras med 240,

– varefter 240 adderas till den senare produkten.

Avgiften enligt andra stycket skall dock vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § när arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter i tillräcklig omfattning.

De avgifter som en arbetslöshetskassa skall betala enligt första och andra styckena får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska denna vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

Finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

87 §⁵

För den kompletterande kassan gäller i övrigt bestämmelserna i denna lag med följande undantag.

Bestämmelserna i 1 § andra stycket och 5 § första stycket 2 om kassans verksamhetsområde, bestämmelsen i 3 § om minsta antal medlemmar, bestämmelsen i 8 § om att registrering i vissa fall får vägras samt bestämmelserna i 82–84 §§ om fusion gäller inte.

Bestämmelserna i 3 §, 5 § första stycket 12, 34–47 a §§ samt 60 § om medlemskap, medlemsförteckning, medlemsavgift m.m., i 48 § om finansieringsavgift och *förhöjd finansieringsavgift*, samt i 95–97 §§ och 111–115 §§ om överklagande, omprövning och ändring gäller för de anslutna i stället för medlemmarna. Vad som sägs i 31 och 61 §§ om medlem gäller även

Bestämmelserna i 3 §, 5 § första stycket 12, 34–47 a §§ samt 60 § om medlemskap, medlemsförteckning, medlemsavgift m.m., i 48 § om finansieringsavgift och *arbetslöshetsavgift*, samt i 95–97 §§ och 111–115 §§ om överklagande, omprövning och ändring gäller för de anslutna i stället för medlemmarna. Vad som sägs i 31 och 61 §§ om medlem gäller även

⁵ Senaste lydelse 2006:1545.

den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan. den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan.

I stället för vad som sägs i 17 § tredje stycket gäller för den kompletterande arbetslöshetskassan följande. Till styrelseledamot får utses medlemmar, förtroendevalda eller anställda i de organisationer som är medlemmar i föreningen. Styrelseledamöterna får inte vara styrelseledamöter, kassaföreståndare eller ombud vid föreningsstämma i en annan arbetslöshetskassa.

Bestämmelserna i 51–54 §§ om val av ombud och valda ombud gäller i den kompletterande arbetslöshetskassan på motsvarande sätt ombud som utses av medlemsorganisationerna. För sådana ombud gäller vad som i tredje stycket sägs om styrelseledamot i den kompletterande kassan.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.
 2. När det gäller förhöjd finansieringsavgift för tid före ikraftträdandet gäller fortfarande äldre föreskrifter.

2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 10 § sekretesslagen (1980:100)¹ och bilagan till lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.
10 §²

Sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling eller yrkesvägledning för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men. Motsvarande sekretess gäller i ärende om arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning, hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilda anpassning till arbetslivet. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärende som avses i detta stycke.

Sekretess gäller i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring *samt i ärende om medlemsavgift för arbetslös medlem enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor* för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider men om uppgiften röjs.

I ärende hos Försäkringskassan eller domstol gäller 7 § i stället för första stycket.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

*Bilaga*³

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2004:786.

³ Senaste lydelse 2007:1339.

numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor	prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning (SFS 1997:238)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor	prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning (SFS 1997:238) och av ärenden om medlemsavgift för arbetslös medlem (SFS 1997:239)

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Dagpenningen får inte lämnas förrän den sökande under en sammanhängande tid av 12 månader har varit arbetslös 5 dagar (karensvillkor). I karenstiden räknas in endast de dagar för vilka dagpenning skulle ha lämnats om karenstiden löpt ut.

Föreslagen lydelse

21 §

Dagpenningen får inte lämnas förrän den sökande under en sammanhängande tid av 12 månader har varit arbetslös 7 dagar (karensvillkor). I karenstiden räknas in endast de dagar för vilka dagpenning skulle ha lämnats om karenstiden löpt ut.

-
1. Denna lag träder i kraft den 7 juli 2008.
 2. För den som har påbörjat en karenstid före lagens ikraftträdande ska 21 § i dess äldre lydelse tillämpas.